

Λυσίας, Ὑπέρ τοῦ Ἀδυναίου, 1 – 3

Ο ομιλητής, ἄνθρωπος με φυσική ἀναπηρία, υπερασπιζόμενος τον εαυτό του στη Βουλή των Πεντακοσίων, προσπαθεί να διατηρήσει το δικαίωμα να λαμβάνει το ετήσιο χρηματικό επίδομα που χορηγούσε το δημόσιο ταμείο στους ἀνάπηρους και τους φτωχούς. Στο προοίμιο του λόγου του επιχειρεί να κερδίσει την προσοχή (πρόσεξιν) και την εὐνοία των δικαστῶν, ενώ παράλληλα δεν χάνει την ευκαιρία να επιτεθεί στον κατήγορό του.

Οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ὦ βουλή, τῷ κατηγόρῳ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τουτονί. Πρότερον γὰρ οὐκ ἔχων πρόφασιν ἐφ’ ἧς τοῦ βίου λόγον δοίην, νυνὶ διὰ τοῦτον εἴληφα. Καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν ἐπιδείξαι ψευδόμενον, ἐμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπαίνου μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίνδυνον οὗτος ἢ διὰ φθόνον. Καίτοι ὅστις τούτοις φθονεῖ οὐς οἱ ἄλλοι ἐλεοῦσι, τίνος ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας; Εἰ μὲν γὰρ ἔνεκα χρημάτων με συκοφαντεῖ – εἰ δ’ ὡς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται, ψεύδεται· διὰ γὰρ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ οὔτε φίλῳ οὔτε ἐχθρῷ πώποτε ἐχρησάμην αὐτῷ. Ἦδη τοίνυν, ὦ βουλή, δηλὸς ἐστι φθονῶν, ὅτι τοιαύτη κεχρημένος συμφορᾶ τούτου βελτίων εἰμι πολίτης. Καὶ γὰρ οἶμαι δεῖν, ὦ βουλή, τὰ τοῦ σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς ἐπιτηδεύμασιν ἰᾶσθαι, [καλῶς]. Εἰ γὰρ ἐξ ἴσου τῆ συμφορᾶ καὶ τὴν διάνοιαν ἔξω καὶ τὸν ἄλλον βίον διάξω, τί τούτου διοίσω;

Λεξιλόγιο

- οὐ πολλοῦ δέω + τελ. απαρ. = δεν απέχω πολύ από το να... , σχεδόν...
- χάριν ἔχω τινί = χρωστώ ευγνωμοσύνη σε κάποιον.
- ὁ ἀγών, ὁ κίνδυνος = ο δικαστικός αγώνας, η δίκη.

- **λόγον τοῦ βίου δίδωμι** = λογοδοτώ για τη ζωή μου.
- **ἀπέχομαι πονηρίας** = απέχω, μένω μακριά από κακόβουλες πράξεις.
- **ἰάομαι,-ῶμαι** = γιατρεύω.

Ασκήσεις

1. Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο.
2. Να αντικαταστήσετε χρονικά τους παρακάτω ρηματικούς τύπους: **ἔχειν, εἵληφα, ἐπιδειῖξαι, ἐχρησάμην, διάξω, διοίσω.**
3. Να αντικαταστήσετε εγκλιτικά τους παρακάτω ρηματικούς τύπους στο χρόνο που βρίσκεται ο καθένας από αυτούς: **παρεσκεύασε, δόιην, δοκεῖ, ἐστί.**
4. Να κλίνετε την οριστική παρακείμενου και υπερσυντέλικου των ρημάτων **ψεύδεται, παρεσκεύασε** και **διοίσω** στη μέση φωνή.
5. Να κλίνετε στα τρία γένη και στους δύο αριθμούς την μετοχή **βεβιωκότα** και το επίθετο **βελτίων.**
6. Να γράψετε τους άλλους βαθμούς (παραθετικά) των παρακάτω τύπων: **πολλοῦ, μᾶλλον, πρότερον φίλω, ἐχθρῶ, βελτίων.**
7. Να γράψετε την αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες: **μοι, τοῦτον, ἧς, ἐμαυτόν, τῆσδε.**
8. «... εἰ δ' ὡς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται, ψεύδεται». Να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο (υπόθεση, απόδοση, είδος) και να επιφέρετε τις απαραίτητες τροποποιήσεις, ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος και το προσδοκώμενο.
9. «Καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν ἐπιδειῖξαι ψευδόμενον, ἐμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ...». Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες μετοχές με ισοδύναμες δευτερεύουσες προτάσεις.